

Toamna

în poezii și povestiri românești

BUCUREȘTI, 2017

Safta se mai boci până ieșiră din delniță în drum, apoi amuți de tot.

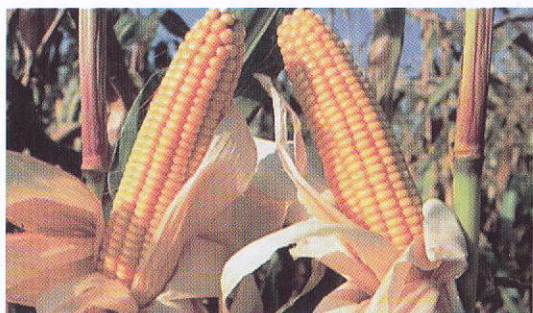
Între culegători vestea se lăți repede, de la vecin la vecin, așa că până seara toți știau că a murit, în mălăiștea lui, Dumitru Marcului, culegând la porumb.

Oamenii nu se prea mirară, îl știau bolnav greu de tot, dar peste bucuria și lumina culesului li se așternu tuturor un nor pe suflet.

Și larma omenească încetă să se mai ridice deasupra lanurilor, numai fâșâitul frunzelor uscate creștea mereu, cu cât se apropia înserarea.

Și din când în când se mai auzeau pocnete din bici. Copiii le încercau să nu-i dea de rușine deseară, din carele încarcate cu porumb, în drum spre casă.

Și numai semnalele acestea scurte și seci păreau că mai răspândesc viață și veselie deasupra lanurilor de porumb, prin care fâșâia vântul în frunzele uscate.

Afară-i toamnă de Mihai Eminescu / 3
Balada unui greier mic de George Topîrceanu / 4
Cântec de toamnă de St. O. Iosif / 6
Ce te legeni? de Mihai Eminescu / 7
Cișmigiu de toamnă de Ion Pillat / 8
Coboară toamna... de Octavian Goga / 9
Cu toamna în odaie de Ion Minulescu / 10
De ce nu-mi vii? de Mihai Eminescu / 12
Echinoux de toamnă de Ion Minulescu / 13
Fantezie de toamnă de George Topîrceanu / 14
Furtuna de George Topîrceanu / 16
Impresii de toamnă de Cincinat Pavelescu / 18
Imagini, toamna de Ion Pillat / 19
Insulă, toamna de Ion Pillat / 20
Isprava toamnei de Ion Minulescu / 21
Întâiul vânt de toamnă de Alexandru Macedonski / 23
În vie de Ion Pillat / 24
La vânătoare de George Topîrceanu / 25
Noapte de toamnă de George Topîrceanu / 26
Noiembrie de George Topîrceanu / 28
Octombrie de George Topîrceanu / 30
Pastel de toamnă de Ion Minulescu / 32
Rapsodii de toamnă de George Topîrceanu / 34

- Salcâmul de St. O. Iosif / 41
Se-ntorc iar zilele noroase de St. O. Iosif / 42
Sfârșit de toamnă de Vasile Alecsandri / 43
Simfonia ploii de Cincinat Pavelescu / 44
Toamna de George Coșbuc / 45
Toamna de Octavian Goga / 47
Toamna de Ion Pillat / 48
Toamna de Ion Pillat / 49
Toamna de Dimitrie Anghel / 50
Toamna în parc de George Topîrceanu / 51
Toamna țesătoare de Vasile Alecsandri / 52
Toamnă de St. O. Iosif / 55
Toamnă de St. O. Iosif / 57
Toamnă la Florica de Ion Pillat / 58
Toamnă nouă de Octavian Goga / 59
Vânt de toamnă de Alexandru Macedonski / 60
Zile de toamnă de George Coșbuc / 61
Zile de toamnă de George Coșbuc / 62
Puiul de Ioan Alexandru Brătescu-Voinești / 63
Frunza de Emil Gârleanu / 69
Nedespărțite de Emil Gârleanu / 73
Puișorii de Emil Gârleanu / 75
Culesul porumbului de Ion Agârbiceanu / 77

Editor: George Huzum
Coperta: Puiu Enache
Tehnoredactor: Daniela Dumitrescu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Toamna în poezii și povestiri românești : poezii. - București :
Astro, 2017
ISBN 978-606-8660-36-3

821.135.1

Editura ASTRO
Str. Iacob Negruzzi, nr. 37A,
Sector 1, București
Tel. / Fax: 021 223 04 51

Comenzi la:
www.cartea-mea.ro
www.cartescolara.ro
www.depozit-de-carti.ro
www.pro-librarie.ro

Afară-i toamnă

de Mihai Eminescu

Afară-i toamnă, frunză-mprăștiată,
Iar vântul zvârle-n geamuri grele picuri;
Și tu citești scrisori din roase plicuri
Și într-un ceas gândești la viața toată.

Pierzându-ți timpul tău cu dulci nimicuri,
N-ai vrea ca nime-n ușa ta să bată;
Dar și mai bine-i, când afară-i zloată,
Să stai visând la foc, de somn să picuri.

Și eu astfel mă uit din jeț pe gânduri,
Visez la basmul vechi al zânei Dochii;
În juru-mi ceața crește rânduri-rânduri;

Deodat-aud foșnirea unei rochii,
Un moale pas abia atins de scânduri...
Iar mâini subtiri și reci mi-acopăr ochii.

Peste dealuri zgribulite,
Peste țarini zdrențuite,
A venit așa, deodată,
Toamna cea întunecată.

Lungă, slabă și zăludă,
Botezând natura udă
C-un mănunchi de ciumafai,—
Când se scutură de ciudă,
Împrejurul ei departe
Risipește-n evantai
Ploi mărunte,
Frunze moarte,
Stropi de tină,
Guturai...

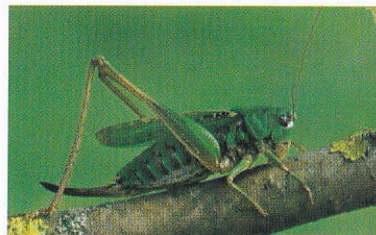
Și cum vine de la munte,
Blestemând
Și lăcrimând,
Toți ciulinii de pe vale
Se pitesc prin văgăuni,
Iar măceșii de pe câmpuri
O întâmpină în cale
Cu grăbite plecăciuni...

Doar pe coastă, la urcuș,
Din căsuța lui de humă
A ieșit un greieruș,

Negru, mic, muiat în tuș
Și pe-aripi pudrat cu brumă:

— Cri-cri-cri,
Toamnă gri,
Nu credeam c-o să mai vii
Înainte de Crăciun,
Că puteam și eu s-adun
O grăunță cât de mică,
Ca să nu cer împrumut
La vecina mea furnică,
Fi'ndcă nu-mi dă niciodată,
Și-apoi umple lumea toată
Că m-am dus și i-am cerut...

Dar de-acuș,
Zise el cu glas sfârșit
Ridicând un picioruș,
Dar de-acuș s-a isprăvit...
Cri-cri-cri,
Toamnă gri,
Tare-s mic și necăjit!

Nu mai sunt pe luncă flori,
Văile-s deșarte,
Țipă cârduri de cocori
Pribegind departe!

Și văzduhul s-a-norat,
Ninge sus la munte,
Trec pe vale la iernat,
Turmele mărunte...

Plâng tilingi, tălăngi răspund,
Soarele apune,
Glas de bucium sună-n fund,
Ca o rugăciune...

— Ce te legeni, codrule,
Fără ploaie, fără vânt,
Cu crengile la pământ?
— De ce nu m-aș legăna,
Dacă trece vremea mea!
Ziua scade, noaptea crește
Și frunzișul mi-l rărește.
Bate vântul frunza-n dungă -
Cântăreții mi-i alungă;
Bate vântul dintr-o parte -
Iarna-i ici, vara-i departe.
Și de ce să nu mă plec,
Dacă păsările trec!
Peste vârful de rămurele
Trec în stoluri rândunele,
Ducând gândurile mele
Și norocul meu cu ele.
Și se duc pe rând, pe rând,
Zarea lumii-ntunecând,
Și se duc ca clipele,
Scuturând aripele,
Și mă lasă pustiit,
Vestejit și amorțit
Și cu doru-mi singurel,
De mă-ngân numai cu el!

Verde nou al primăverii, roș al florilor de vară,
Toamnă, galbenul din frunza ta tîrzie mi-e mai drag,
Fie că-n velinți tăcute inimi de-aur le presară,
Fie că foșnește-n taina mătășosului tău steag.

Zi senină, zi rodită ca o poamă de lumină,
Câtă floare prea devreme scuturată te-a dorit,
Să te pot culege astăzi – cer, și suflet, și grădină –
Cișmigiule de toamnă, de-amintire biruit.

De pe podul ce oglindă arcu-ntins al pietrei sale
Peste apa unde lebezi dorm pe teiul tremurat,
Cine m-a chemat pe nume, cine m-a oprit în cale?
Umbra ta de altădată și un ram îngândurat.

Verde dor al primăverii, foc al dragostei din vară,
Toamnă, părul de-aur moale al iubirii mi-e mai drag
Când strivesc și ani, și zile ce covorul tău presară
Și-mi foșnești a moarte-n suflet, mătășos și galben
steag.

Coboară toamna-ncet din slavă,
Năframa galbenă-i răsare
Și peste vârfuri de dumbravă
Îi flutură departe-n zare.

Atât de jalnic geme vântul,
Cum s-a pornit acum să zboare,
Pare c-a prins în drum cuvântul
Unei neveste care moare.

Pe urma lui un plâns se-mparte
Și-n taina codrului străbate,
Ca niște fluturi — soli de moarte —
S-alungă foile uscate.

Lumina soarele și-o frânge,
De somn pleapele i-s grele,
În jur de patul alb își strânge,
Mai des, cernitele perdele.

Din geana lui abia o rază
Îmi mai alunecă pe frunte
Și tremurând îmi luminează
Argintul firelor cărunte...

Mi-a bătut azi-noapte Toamna-n geam,
Mi-a bătut cu degete de ploaie...
Și la fel ca-n fiecare an,
M-a rugat s-o las să intre în odaie,
Că-mi aduce o cutie cu Capstan
Și țigări de foi din Rotterdam...

Am privit în jurul meu și-n mine:
Soba rece,
Pipa rece,
Mâna rece,
Gura rece,

Doamne!... Cum puteam s-o las să plece?
Dacă pleacă, cine știe când mai vine?
Dacă-n toamna asta, poate,
Toamna-mi bate
Pentru cea din urmă oară-n geam?
„Donnez-vous la peine d'entrer, Madame...”

Și femeia cu privirea fumurie
A intrat suspectă și umilă
Ca o mincinoasă profeție
De Sibilă...

A intrat...
Și-odaia mea-ntr-o clipă
S-a încălzit ca un cuptor de pâine

Numai cu spirala unui fum de pipă
Și cu sărutarea Toamnei, care mâine
O să moară... vai!...
Bolnavă de gripă...

